

Sygn. akt I ACa 1362/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Barbara Górczanowska (spr) SSA Jerzy Bess
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A z siedzibą w K.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

w N.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 9 października 2012 r. sygn. akt IX GC 324/11

oddala apelację i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 5 400zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 1362/12

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 31 stycznia 2013 r.

Powodowa spółka (...) S.A. w K. domagała się zasądzenia od pozwanej spółki (...) Sp. z o.o. w N.kwoty 339.252,90 zł z ustawowymi odsetkami, tytułem wynagrodzenia za wykonywanie obowiązków nałożonych na pozwanego ustawą o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (u.z.s.e.e.).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa powołując się na złożone stronie powodowej oświadczenie o potrąceniu wierzytelności za przejęcie od powodowej Spółki w części obowiązku odzysku i recyklingu sprzętu na mocy aneksu nr (...) do umowy stron.

Wyrokiem z dnia 9 października 2012r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Gospodarczy zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 169.626,45 zł z ustawowymi odsetkami od 2 listopada 2010r. i kwotę 169.626,45 zł z ustawowymi odsetkami od 15 lutego 2011r. wraz z kosztami postępowania w kwocie 27.763 zł.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i motywy:

W dniu 11 marca 2008r. strony zawarły obowiązującą od 1 stycznia 2008r. umowę nr (...), na mocy której pozwana przeniosła na powódkę z zastrzeżeniem wyłączności (§ 2 pkt. 6), świadczenie przez nią usług recyklingu i zagospodarowania odpadami sprzętu elektrycznego i elektronicznego (obowiązek ten obciążał pozwaną jako wprowadzającą taki sprzęt do obrotu na podstawie u.z.s.e.e.). Powódce przysługiwało wynagrodzenie naliczane od masy sprzętu wprowadzonego do obrotu w danym roku przez pozwaną (§ 5). Z tego tytułu, na podstawie sprawozdań (deklaracji) pozwanej o ilości sprzętu wprowadzonego do obrotu, powódka wystawiła m.in. dwie faktury - każda na kwotę 169.626,45 zł. Aneksami z 12 stycznia 2009 r. strony zmieniły treść umowy w ten sposób, że część recyklingu i zagospodarowanie odpadami mogła wykonywać pozwana samodzielnie, uzyskując z tego tytułu opłatę od powódki w wysokości 0,85 zł/kg (§ 1 ust 4, 5, 6 aneksu). Warunkiem powstania prawa pozwanego do dopłaty było dostarczenie przez pozwanego powodowi dokumentów „zgodnych z aktualnym ustawodawstwem” i potwierdzających odzysk zużytego sprzętu na poziomie co najmniej 80 i 70%, a recykling na poziomie 75 i 50% (w zależności od grupy towarowej). Pozwana zleciła recykling (...) Sp. z o.o. i wystawiła powódce 2 faktury na kwotę 165.528,51 zł i na kwotę 167.229,30 zł, a następnie złożyła oświadczenie o potrąceniu z wynagrodzeniem powódki. Powódka odmówiła uznania skuteczności potrącenia i zwróciła faktury pozwanej, która z kolei wypowiedziała umowę na koniec 2010 roku.

Sąd Okręgowy wskazał, że przedstawiony stan faktyczny był niesporny i został ustalony w oparciu o twierdzenia stron niezaprzeczone przez stronę przeciwną, na podstawie art. 229 i 230 K.p.c. Sąd nie ustalił, aby pozwany przekazał powodowi dokumenty potwierdzające wykonanie przez pozwanego odzysku i recyklingu w ilości uzasadniającej wystawienie faktur jednocześnie spełniających wymagania określone przez strony w § 1 ust. 4 aneksu nr (...). Sąd podkreślił, że pozwany nigdy nie wyjaśnił precyzyjnie, jakie dokumenty przedstawił powodowi. Wprawdzie dołączył do sprzeciwu dwa zaświadczenia wystawione przez firmę (...), lecz powód zaprzeczył, aby spełniały one wymóg „zgodności z aktualnym ustawodawstwem”, co uniemożliwiało powodowi wykorzystanie ich przy dokumentowaniu wykonywania obowiązku odzysku i recyklingu na odpowiednim poziomie przed Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska. Według powoda pozwany przedkładał mu także inne dokumenty nie spełniające wymogów z § 1 ust. 4 aneksu, a część z nich została złożona za późno. Sąd podał, że na posiedzeniu 12 kwietnia 2012r. pozwany zobowiązał się do złożenia w terminie 21 dni spisu dokumentów przedłożonych powodowi i dat ich przedłożenia. Pismem z 17 kwietnia 2012r. pozwany wniósł o przedłużenie terminu do wykonania tego obowiązku, jednakże pomimo uwzględnienia tego wniosku pozwany nie dochował terminu, lecz zobowiązanie wykonał w piśmie z datą 8 października 2012r. złożonym na rozprawie w dniu 9 października 2012r. wyjaśniając, że nie otrzymał od (...) stosownych dokumentów. Jednakże pozwany miał tylko wskazać, które z dokumentów złożonych powodowi w toku wykonywania umowy są dokumentami określonymi w § 1.4 aneksu, a tym samym powodującymi powstanie roszczenia przedstawionego do potrącenia, co nie wynikało także z opinii dołączonej do pisma z 8 października 2012r., która ocenia wyłącznie 2 zaświadczenia (...) dołączone do sprzeciwu oraz 4 inne takie same zaświadczenia za inne okresy. Wniosek o zakreślenie terminu do wskazania dat ich przedłożenia powodowi Sąd uznał za spóźniony. Powołując się na art. 479^{((14a))} k.p.c. w zw. z art. 9 ust.1 ustawy z 16 września 2011r. o zmianie k.p.c. Sąd pominął twierdzenia pozwanego zawarte w piśmie z 8 października 2012r. i nie ustalił, aby pozwany przedłożył powodowi dokumenty określone w § 1.4 aneksu, a niezależnie od tego wskazał, że pozwany nie ustosunkował się do zarzutu, że powód nie mógł wykorzystać tych zaświadczeń przed Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, gdyż opatrzone były nagłówkiem „dokument wewnętrzny - wyłącznie do celów informacyjnych”. Na podstawie art. 50 ust.2 u.z.s.e.e. zaświadczenie wystawione przez (...) i dostarczone powodowi powinno zawierać wskazanie, że jest to pierwszy egzemplarz przeznaczony dla G. Tymczasem (...) nie wypełnił rubryki wskazującej adresata zaświadczenia, co uniemożliwiło powodowi posłużenie się takim zaświadczeniem.

W rozważaniach prawnych Sąd pierwszej instancji wskazał, że skoro nie ustalił, aby pozwany przedłożył powodowi dokumenty określone w § 1.4 aneksu, to nie mógł uznać roszczenia pozwanego przedstawionego do potrącenia za istniejące. Wysokość i terminy wymagalności wynagrodzenia powoda były niesporne i na podstawie art. 353 § 1 k.c. pozwany zobowiązany jest do jego zapłaty z ustawowymi odsetkami (art. 481 k.c.). Zdaniem Sądu, ze względu na niewykazanie spełnienia określonych w umowie warunków potrącenia z wynagrodzenia powoda nie była konieczna stanowcza ocena ważności § 1 ust. 4-6 aneksu, przy czym Sąd powołał się na inną sprawę między tymi samymi stronami (o wynagrodzenie za inny okres), w której Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z 29 marca 2012r., I.ACa.157/12, uznał aneks za nieważny, a tym samym za nieskuteczne analogiczne potrącenie dokonane przez pozwanego. Za nieistotne Sąd uznał, która ze stron przygotowała tekst aneksu i kiedy powód zaczął kwestionować jego ważność, dlatego na podstawie art. 227 k.p.c. pominął świadków zawnioskowanych na te okoliczności.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd oparł na przepisie art. 98 k.p.c. wskazując, że powodowi przysługuje o od pozwanego zwrot opłaty 16.693 zł oraz kosztów zastępstwa 10.800 zł (stawka minimalna powiększona o kolejne 0,5 stawki minimalnej uzasadnione nakładem pracy).

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła strona pozwana (...) Spółka z o. o. z siedzibą w N. We wniesionej apelacji strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, w szczególności:

1) art. 50 ust. 1 ustawy u.z.s.e.e. w związku z art. 50 ust. 8 u.z.s.e.e. w związku z art. 57 ust. 1 i 7 u.z.s.e.e. przez niezasadne przyjęcie, iż przedłożone przez pozwanego dokumenty, w rozumieniu tych przepisów, nie były zgodne z aktualnym ustawodawstwem, umową oraz aneksem do niej, przyjmując jednocześnie, iż brak wskazania na egzemplarzu adresata zaświadczenia jest wystarczające do uznania, iż strona powodowa tylko i wyłącznie na tej podstawie mogła odmówić posłużenia się tym dokumentem, nie wypełniając jednocześnie obowiązków sprawozdawczych do GLOS nałożonych na nią ustawą w związku z zawartą z pozwaną umową;

2) art. 60 k.c. w związku z art. 353¹ k.c. w związku z art. 57 ust. 1 u.z.s.e.e. w związku z art. 57 ust. 7 u.z.s.e.e. poprzez brak jednoznacznego stanowiska w przedmiocie Aneksu nr (...) do umowy z dnia 11.03.2008 r. nr (...) w kwestii czy nie jest on sprzeczny z ustawą; przy uwzględnieniu faktu, iż jest to umowa cywilnoprawna, wyraz zgodnych oświadczeń woli obu stron zawarta przez osoby upoważnione do ich reprezentowania oraz przy braku przesłanek nieważności przedmiotowego aneksu. Ponadto nie wzięcie pod uwagę faktu, który został stwierdzony w wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie sygnatura akt IX GC 317/10, iż inicjatywa zawarcia przedmiotowego aneksu miała miejsce po stronie powodowej;

3) art. 6 k.c. związku z § 2 ust. 1 pkt e oraz § 4 ust. 4 umowy z dnia 11.03.2008 r. przez przyjęcie, iż to na stronie pozwanej istniał obowiązek udowodnienia spełnienia ustawowych obowiązków, przy całkowitym pominięciu obowiązków sprawozdawczych, do których zobowiązana była strona powodowa względem Generalnego Inspektora Ochrony (...) na podstawie ustawy oraz obowiązującej strony umowy;

4) art. 57 u.z.s.e.e., z tego względu, iż organizacja odzysku jest spółką; która ma na celu wspomaganie wprowadzających sprzęt oraz ich reprezentowanie w zakresie recyklingu i utylizacji odpadów zużytego sprzętu, w celu uzyskiwania jak największych poziomów odzysku i recyklingu odpadów, a nie utrudniania wykonywania przez wprowadzających ustawowych obowiązków w celu generowania jak największego zysku;

5) art. 1 u.z.s.e.e., który stanowi, iż należy ograniczać ilość wytwarzanych odpadów powstałych ze sprzętu oraz zapewniać odpowiedni poziom zbierania, odzysku i recyklingu zużytego sprzętu.

Apelacja zarzuca również naruszenie przepisów postępowania, w szczególności:

1) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez niedokonanie ustaleń faktycznych i oceny dowodów w zakresie faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w aspekcie przedłożenia przez stronę pozwaną stosownych dokumentów uprawniających do dokonania potrącenia należności z należnościami strony powodowej,

potwierdzających możliwość zgodnego z prawem wykonania postanowień § 1 ust. 4 Aneksu do łączącej strony umowy nr (...), w szczególności wykorzystania zaświadczeń otrzymanych od P.W. (...) sp. z o.o., ponadto przez:

- nierozstrzygnięcie o wypełnieniu przez pozwanego obowiązku sprawozdawczego, polegającego na przedłożeniu sprawozdania do Generalnego Inspektora Ochrony (...),

- nierozstrzygnięcie o zgodności z obowiązującymi przepisami przedłożonych powodowi przez pozwaną dokumentów, w tym przedłożonego przez stronę pozwaną zaświadczenia za II półrocze 2010 r. otrzymanego od zakładu przetwarzania, zaświadczenia za III kwartał 2010 r. dla celów informacyjnych, korespondencja mailowa między powodem a pozwanym,

- całkowite pominięcie przez sąd materiału przedłożonego przez stronę pozwaną, a który to materiał jednoznacznie wskazuje na wypełnienie przez pozwaną swoich obowiązków sprawozdawczych,

- niewskazanie przez Sąd I instancji przepisu ustawy, który determinowałby bezwzględną nieważność przedłożonego powodowi zaświadczenia, w którym to dokumencie nie określono, zgodnie z uzasadnieniem do wyroku, iż „jest to pierwszy egzemplarz przeznaczony dla GłOS, jednocześnie mając na uwadze fakt, iż po pierwsze ustawa nie stanowi, aby to był warunek bezwzględny ważności przedmiotowego zaświadczenia, po drugie był to dokument przeznaczony dla powoda, na podstawie którego powód miał następnie sporządzić sprawozdanie dla Generalnego Inspektora Ochrony (...);

- nieustalenie faktu, będącego istotą potrącenia, tj. czy strona pozwana wywiązała się z obowiązku, o którym mowa w § 1 ust. 4 Aneksu do umowy, stanowiącym podstawę do dokonania potrącenia przez pozwanego, przy uwzględnieniu faktu, iż przedmiotowy aneks stanowi jedynie o dokumentach mających być podstawą do obliczenia odzysku i recyklingu sprzętu elektrycznego i elektronicznego;

- nieustalenie faktu, czy strona powodowa miała jakiegokolwiek uprawnienia do oceny przedłożonych przez (...) Sp. z o.o. i stronę pozwaną dokumentów, które miały stanowić następnie podstawę do sprawozdania dla Generalnego Inspektora Ochrony (...), ponadto ani w umowie ani w ustawie nie ma uprawnień dla powoda, aby badał te dokumenty pod względem formalnym, szczególnie, że pod względem merytorycznym brak jakichkolwiek zastrzeżeń, w szczególności, iż według aneksu dokumenty te mają potwierdzać wykonanie obowiązku zebrania w tym odzysku i recyklingu na odpowiednich poziomach, a fakt czy zostało to spełnione przez stronę pozwaną powinien mieć w przedmiotowej sprawie decydujące znaczenie, zważywszy na marginesie, iż warunki te zostały przez stronę pozwaną spełnione;

2) art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, iż to na pozwanym spoczywa ciężar udowodnienia zgodności z prawem przedłożonych w sprawie dokumentów, podczas gdy kwestia zgodności z prawem nie może być przedmiotem dowodu przedstawionego przez stronę, ale podlega ustaleniu i ocenie przez Sąd;

3) art. 233 § 1 k.p.c. przez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów polegającą na:

- ustaleniu, iż strona pozwana nie dopełniła obowiązków wynikającym z ustawy, umowy oraz aneksu do niej, tylko i wyłącznie opierając się na twierdzeniu powoda jakoby dokumenty te nie spełniały wymogów określonych w „aktualnym ustawodawstwie”, bez wnikliwego, a nawet i podstawowego zbadania dokumentów, które dołączyła do akt sprawy strona pozwana. Sąd I instancji tym samym przyznał pierwszeństwo dowodowe twierdzeniom strony powodowej, nie popartym żadnymi innymi dowodami ponad dowód z dokumentów przedłożonych przez pozwaną których badania pod kątem ich zgodności z aktualnym ustawodawstwem Sąd I Instancji całkowicie zaniechał,

- poprzez ustalenie, iż strona pozwana nie dołączyła do akt sprawy dokumentów, o których mowa w § 1 ust. 4 Aneksu, nie wziąwszy pod uwagę faktu, iż dokumenty te zostały przez stronę pozwaną dołączone jeszcze do sprzeciwu od nakazu zapłaty,

- ustaleniu, iż strona powodowa nie mogła wykorzystać zaświadczenia przed Generalnym Inspektorem Ochrony (...), gdyż powód opatrzył zaświadczenie nagłówkiem „dokument wewnętrzny – wyłącznie dla celów informacyjnych”, bez ustalenia z czego wynika takie uprawnienie powoda, skoro powód wiedział po co i w jakim celu otrzymywał zaświadczenia od strony pozwanej i przedsiębiorstwa (...), zważywszy, że strona pozwana dodatkowo dołączała do zaświadczeń oświadczenia o potrąceniu i faktury kompensujące, czego dowodem są m.in. pisma pozwanej oraz pisma strony powodowej, która odsyłała z powrotem faktury wraz z zaświadczeniami do pozwanej;

- bezzasadnym przyjęciu, iż twierdzenie powoda jakoby przedłożone dokumenty nie spełniały wymogów określonych w aktualnym ustawodawstwie jest słuszne, bez jednoczesnego wskazania przepisu ustawy, który wskazywałby jednoznacznie na tą niezgodność,

- pominięcie zeznań świadków wnioskowanych przez stronę pozwaną na okoliczność sporządzenia aneksu do umowy, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia o ważności aneksu.

Wskazując na powyższe zarzuty strona pozwana wносиła o uwzględnienie apelacji, zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa w całości, oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego w obu instancjach według norm przepisanych, a ewentualnie o uchylene wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego w obu instancjach według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej pozbawiona jest uzasadnionych podstaw.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, wyrażając oceny, które nie pozostają w sprzeczności z zasadami logiki rozumowania czy doświadczenia życiowego i nie wykazują błędów natury faktycznej. Sąd I instancji ustalił istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, które znajdowały odzwierciedlenie w całości materiału dowodowego. Nietrafność zarzutów, kwestionujących sposób oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, powoduje, że Sąd Apelacyjny, uznając ustalenia faktyczne, poczynione przez Sąd I instancji za niewadliwe, przyjął je za własne, czyniąc podstawą rozstrzygnięcia.

Nie sposób podważyć stanowiska Sądu pierwszej instancji, że pozwany w istocie nie wykazał kiedy i jakie dokumenty potwierdzające wykonanie przez pozwanego odzysku i recyklingu w ilości uzasadniającej wystawienie faktur jednocześnie spełniających wymagania określone przez strony w § 1 ust. 4 aneksu nr (...), przekazał powodowi. Sąd bowiem wskazał na niekompletność załączonej do pisma pozwanego z 8 października 2012r. opinii prywatnej, która ocenia wyłącznie 2 zaświadczenia (...) dołączone do sprzeciwu oraz 4 inne takie same zaświadczenia za inne okresy. Brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutów pozwanego dotyczących naruszenia art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. w tym zakresie, bowiem to pozwany, powołując się na swoją wierzytelność, która w związku ze złożonym oświadczeniem o potrąceniu miała doprowadzić do umorzenia niekwestionowanej wierzytelności powoda, powinien udowodnić, że ta wzajemna wierzytelność mu przysługiwała. Oznacza to wykazanie, że zobowiązanie nałożone na niego aneksem do umowy, wykonał a przedłożone przez niego dokumenty spełniały wymogi ustawowe i nadawały się do przedstawienia w ramach sprawozdawczości Generalnemu Inspektorowi Ochrony (...). Zgodnie bowiem z postanowieniem § 1 ust. 4 aneksu nr (...) (karta 49), uzyskanie dofinansowania przez stronę pozwanego będzie możliwe dopiero po dostarczeniu do powoda dokumentów potwierdzających wykonanie obowiązku zebrania, w tym odzysku i recyklingu, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przy czym dokumenty te winny być zgodne z aktualnym ustawodawstwem. Z treści wymienionego postanowienia wynika, że o ile powód otrzymywał od pozwanego wynagrodzenie za przejęcie obowiązków określonych ustawą o z.s.e.e., o tyle pozwany był uprawniony do „uzyskania dofinansowania” w związku z samodzielnym wykonaniem zebrania sprzętu. Słusznie więc powód zarzuca, iż wymogi dotyczące tej dokumentacji są rygorystyczne.

Jak wynika z treści ustawy, obowiązki nałożone przez tę ustawę na wprowadzającego, mogą zostać przejęte przez organizację odzysku sprzętu elektronicznego i elektrycznego, ale mogą też być realizowane przez niego samodzielnie. Potwierdza to art. 8 ust. 2 pkt 1 lit. e) ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, według którego wnioski o wpis do rejestru prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska powinien zawierać „informację o umowie z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o której mowa w art. 57 ust. 1, o ile została zawarta”. Warunkiem samodzielnego wykonywania obowiązków zbierania sprzętu, jest uzyskanie stosownego wpisu do rejestru prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (art. 27 i 29 ustawy z.s.e.e.). Ograniczenia dotyczą tylko wprowadzających sprzęt określony w grupie 5, rodzaje 2-5, w załączniku nr 1 do ustawy, bowiem w myśl art. 34 u.z.s.e.e. wprowadzający taki sprzęt (sprzęt oświetleniowy – lampy fluorescencyjne, sodowe, metalohalogenkowe itd.) ma obowiązek zawarcia umowy z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego i przekazania jej obowiązków określonych w ustawie, z wyłączeniem obowiązków, o których mowa w art. 21-23, art. 25 i art. 26, pod rygorem kary pieniężnej (art. 80 ust. 7 u.z.s.e.e.).

W § 1 ust. 4 aneksu do umowy strony wprowadziły, że pozwany będzie wykonywać obowiązek zbierania sprzętu samodzielnie, jednakże pozwany, jak twierdził, zawarł umowę w tym przedmiocie z firmą P.W. (...), chociaż umowy tej nie przedstawił powołując się na tajemnicę przedsiębiorstwa. W ocenie Sądu drugiej instancji wymienione postanowienie § 1 ust. 4 Aneksu nr (...), w zakresie przejścia ponownie na pozwanego uprawnienia do wyboru organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, której przekazane zostaną obowiązki określone w ustawie w związku z wprowadzeniem sprzętu określonego w grupie 5, rodzaje 2-5, w załączniku nr 1 do ustawy, nie jest sprzeczny z art. 34 u.z.s.e.e. Jednakże należy zwrócić uwagę, że skutkiem niezastosowania się do wymogów zawartych w art. 34 u.z.s.e.e., a także innych przepisów ustawy (np. nie dopełnienie obowiązku zorganizowania i sfinansowania zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu pochodzącego od użytkowników), jest nałożenie kar pieniężnych (art. 80). W tej sytuacji zarzuty powoda, iż § 1 ust. 4 aneksu nr (...) jest nieważny, należy uznać za nietrafny w świetle treści art. 58 § 1 k.c.

Należy także wskazać, że zgodnie z art. 57 ust. 4 u.z.s.e.e. organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przejmując obowiązki od wprowadzającego sprzęt, o których mowa w ust. 1 (wydania zaświadczenia potwierdzające inne niż recykling procesy odzysku), jest obowiązana przejąć obowiązki, o których mowa w art. 33 ust. 1 (zawarcia umowy z prowadzącym zakład przetwarzania wpisanym do rejestru, o zdolnościach przetwórczych umożliwiających przetworzenie zebranego zużytego sprzętu). Zgodnie zaś z art. 54 ust. 6 u.z.s.e.e. organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego wchodzi w prawa i obowiązki wprowadzającego sprzęt danej grupy, określonej zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy, wskazanej w zawartej z nim umowie. Zatem w trakcie obowiązywania umowy pomiędzy pozwanym a powódką, pozwany nie był uprawniony do samodzielnego wykonywania tych obowiązków, które uprzednio na podstawie umowy dobrowolnie przekazał do wykonywania przez powoda, a uprawnionym i jednocześnie zobowiązanym do zawierania umowy z prowadzącymi zakład przetwarzania w celu wykonania przejętego od pozwanego obowiązku przetworzenia zebranego sprzętu, był jedynie powód, a to wobec jednoznacznej treści przepisów art. 57 ust. 4 oraz art. 33 ust. 1 Ustawy oraz postanowienia 2 ust. 6 umowy. Te jednak sformułowania, w ocenie Sądu Apelacyjnego, tracą swą aktualność z chwilą podpisania przez strony aneksu nr (...). Wprowadzający ma bowiem prawo zmiany organizacji odzysku ale poprzez uprzednie rozwiązanie dotychczasowej umowy ewentualnie jej zmianę, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Podpisanie aneksu sprawiło bowiem, że powód przekazał nabyte wcześniej uprawnienia ponownie na rzecz pozwanego w zakresie określonym w aneksie, w tym na dokonanie wyboru innego podmiotu – organizacji odzysku, co do części odzysku i recyklingu sprzętu. Modyfikacja umowy w tym zakresie nie jest sprzeczna z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Modyfikacja umowy, o której wyżej mowa, nie doprowadziła jednak do wyłączenia z obowiązków powoda jako organizacji odzysku sprawozdawczości w stosunku do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, które przewidziane zostały w § 2 ust. 2 e) umowy (karta 42), odwołując się do art. 24 ust. 1, 31 ust. 1 pkt 1) i 2). Ponadto powód był nadal zobowiązany do obliczania osiągniętych poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu (art. 32 ust. 2), przechowywania zaświadczeń o zużytych sprzęcie (art. 32 ust. 3), sporządzania i przedkładania Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska wykazu zakładów przetwarzania, które tworzyły jego sieć (art. 33 ust. 4),

sporządzania i przedkładania Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska rocznego sprawozdania z wykonywanych obowiązków. Jest oczywiste, że musiał uwzględniać także dane objęte wyłączeniem umownym z przedmiotowego aneksu nr (...), tym bardziej, że w postanowieniach aneksu wskazano na „uzyskanie dofinansowania” w związku z wykonaniem obowiązku zebrania w tym odzysku i recyklingu sprzętu w części samodzielnie przez pozwanego.

Wracając zatem do oceny dokumentacji, na którą pozwany się powoływał w sprzeciwie do nakazu zapłaty, a to zaświadczenia o zużytych sprzęcie, sporządzonego 28.10.2010 r. przez P.W. (...) Sp. z o.o. (karta 180-184) należy stwierdzić, że zastrzeżenia powoda są uzasadnione. Zgodnie z art. 50 ust. 1 u.z.s.e.e. prowadzący zakład przetwarzania (wpisany do rejestru) jest obowiązany, we wskazanych tam terminach, wydać wprowadzającemu sprzęt, z którym zawarł umowę dotyczącą przetwarzania odpadów, zaświadczenie o zużytych sprzęcie zawierające szereg informacji dotyczących zakładu przetwarzania, zakładu prowadzącego recykling, typu procesu recyklingu czy odzysku, zużytego sprzętu, odpadów itd. Zgodnie z ust. 2 zaświadczenie o zużytych sprzęcie sporządza się w trzech egzemplarzach (według ściśle określonego wzoru), z których pierwszy otrzymuje wprowadzający sprzęt, drugi jest przekazywany Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, a trzeci pozostaje u prowadzącego zakład przetwarzania. Wzór zaświadczenia jest określony w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zużytych sprzęcie (Dz. U. z 4.08.2009r. nr 122 poz.1017). Zgodnie z § 3 tego rozporządzenia prowadzący zakład przetwarzania wystawia jedno zaświadczenie dla organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego lub wprowadzającego sprzęt, z którymi zawarł umowę, obejmujące informacje za dane półrocze roku kalendarzowego.

Z przedstawionego przez pozwanego zaświadczenia z dnia 28.10.2010r. (karta 180) nie wynika by spełniało wymagania wyżej wymienionego rozporządzenia i odpowiadało wzorowi, skoro w informacji podanej w tytule wskazano, iż jest to dokument wewnętrzny, wyłącznie dla celów informacyjnych. Ponadto dotyczy on okresu od 1 lipca do 30 września a nie półrocza 2010 r. Z kolei zaświadczenie wystawione w dniu 28.01.2011 r. (karta 186-190), jest przeznaczone dla wprowadzającego sprzęt, tj. dla pozwanego.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego, że powód powinien był, pomimo swoich zastrzeżeń, dokumentację tę przedstawić w ramach sprawozdania dla Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w celu uzyskania dla pozwanego dofinansowania, należy zauważyć, że powód nie jest li tylko „pośrednikiem” w przekazywaniu dokumentacji otrzymanej od pozwanego jako wprowadzającego sprzęt, ale na podstawie umowy wchodzi w prawa i obowiązki wprowadzającego sprzęt. Ponośi zatem odpowiedzialność za ewentualną nierzetelność sprawozdania, w tym podlega karze grzywny (art. 72 pkt 4) u.z.s.e.e.).

Reasumując, pozwany nie wykazał by przysługiwała mu w stosunku do powoda wzajemna wierzycielność, którą mógł skutecznie potrącić z wierzycielnością powoda z tytułu przejścia obowiązków nałożonych na pozwanego ustawą o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. W tej sytuacji powództwo było uzasadnione i słusznie zostało przez Sąd pierwszej instancji uwzględnione.

Mając powyższy na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelację strony pozwanej na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Ref. sprawy

SSO D. Pawłyszcz